

Предмет, система, източници

Предмет – дискуссионен в България и в чужбина по отношение на неговия обем и съдържание. Няма закон или друг нормативен акт, който да го дефинира. Предметът се определя от доктрината. Възприето е становището, че това са тези обществени отношения, които се реализират в сферата на здравеопазването между следните субекти: държавни и обществени органи, медицински специалисти, пациенти и трети лица. Това е най – спорният предмет от видовете спорни дискусии, но според нас обхващат всички правоотношения в сферата на здравеопазването. Вследствие на предмета е и наименованието. Наименованиеот условно и за краткост се възприема и налага като Медицино право.

Единственият нормативен акт у нас е Наредба № 39 за следдипломна квалификация в системата на здравеопазването и в нея се използва наименованието на специализираната квалификация за юриста: Правно регулиране на здравеопазването, здравно законодателство, здравеопазно право. Система – също е спорна, но все повече се налага и възприема разбирането за разделяне на обща и специална част. Има мнения от почти всички специалисти в Административното право, че специалното част на Административното право, която е свързана с регулиране и управление на здравеопазването включва и предмета на медицинското право. Съществуват правоотношения със смесен отраслов характер, такива, които не могат да се причислят към публичноправните правоотношения. Дали специалната част на Административното право включва и всякакво законодателство, свързано с този отрасъл → говорим за САМОСТОЯТЕЛНА СИСТЕМА.

Обща част – Всички правни въпроси, свързани с утвърдените отрасли в правото – гражданска, наказателна, конституционна, трудовоправна, административна.

Специална част – Тези правни въпроси, които на могат за да се включат в рамките на конкретен правен отрасъл, понеже ТЯХНОТО РЕГУЛИРАНЕ Е МУЛТИОТРАСЛОВО – трансплантация, изкуствена репродукция, - ефтаназия.

Източници – всички нормативни актове, съдържащи правни норми, регулиращи обществени отношения от предмета на Медицинското право.

Конст. – чл 29, 47, 48, 52, 55

С К се урежда въпросът за гарантирането на първото осигуряване на лицата.

Въвежда се държавен контрол върху дейността на лечебните заведения, върху производството и търговията с лекарства и медицинска техника.

Забранява се принудителното лечение на граждани, освен когато изрично е предвидено в закон.

Забраняват се медицински и научни опити върху граждани, ако не са дали своето изрично съгласие.

Закони : Закон за здравето

Закон за лечебните заведения

Закон за лекарските продукти в хуманната медицина

Закон за здравното осигуряване

Закон за съсловните организации на лекарите и стоматолозите – сега лекари по дентална медицина.

Допълнителни : Закон за трансплантацията на органи, тъкани и клетки

Закон за контрол на наркотичните вещества

Закон за здравето – отменя действащия 20 г. Закон за народното здраве. Влиза в сила 2005г. Урежда всички основни въпроси от Общата част на Медицинското право, като: компетентност на органите на управлението, на здравната информация, защита на данните, правоотношения между всички лица при оказване на медицинска помощ, правата и задълженията на пациента, медицински експертизи, админ – нак отговорност и някои въпроси от специалната част – репродукция, задължително лечение, медицински експерименти. Това е Конституцията на здравеопазването у нас.

Закон за лекарствените продукти в хуманната медицина - най – нов – април 2007 г. и урежда въпроси за търговията с лекарства и употребата на лекарства, клиничните изпитвания на нови лекарства, рекламирането им.

Закон за лечебните заведения – опр какви са видовете лечебни заведения у нас, в които е възможно и разрешено да се извършва лечение. Регламентацията е строга – регистрационни режими, санкции, затваряне на лечебните заведения.

Закон за здравното осигуряване – системата на здравното осигуряване в страната, начинът на събиране на здравноосигурителните вноски, на разходване на средствата за лечение.

Закон за съсловните организации на лекарите и докторите по дентална медицина – създават се 2 съсловни организации .- на лекарите и стоматолозите.

Задължително членство на всички лица, упражняващи професията, като условие за това упражняване. Създава се вътрешен съсловен контрол върху спазването на етичните правила от лекарите. При нарушения на етичния кодекс - наказания вътре в съсловието.

Подзаконови н. а. – голям брой, над 100, почти нама друг отрасъл с такава обширна подзаконова регламентация. Според ЗНА всеки подзаконов н а урежда конкретни детайли и доразвива закона. В здравеопазването детайтите са многобройни с оглед целта ан закона.

Наредба за спешната медицинска помощ – когато пациентът е в състояние, застрашаващо неговия живот.

Наредба за неотлажната медицинска помощ - състоянието изисква такава, но не застрашава пряко живота, въпреки че евентуална забава би задълбочила здравословния проблем.

При спешната медицинска помощ ако транспортът на екипа дефектира по пътя всички водачи на моторно превозно средство са длъжни да го предадат, за да пристигне на време екипа, а ако не екипът е длъжен да спре водачите.

Международноправни актове като източници:

Споготби между в България и други държави обикновено за медицинско обслужване на граждани от едната държава в другата, отношения на спешност, на заплащане.

Подписаната от в България Биоконвенция – Конвенция за правата на човека и биомедицината – вече става и вътрешен н а.

Актове от Международното право, които нямат правна сила, защото не са

конвенции или споготби, а регламенти, декларации, препоръки с пожелателен характер.

На Световната здравна организация, спазва се на базата на етиката и взаимните отношения.

Възникване и развитие.

Разлика от подобни дисциплини.

В в България в началото на дваисти век доктрината и юриспруденцията са били доста развити в тази сфера, но учените, които са се занимавали с тези въпроси, са били съдебни медици, а не уристи, но въпреки това техните учебници и сега се ползват. Професор москов е слажил основите на Медицинското право в в България. Законодателството е било в апогея си. 29 г.- Законът за народното здраве – съвършен и прецизен. Тогава НК е уреждал почти същите престъпления, каквито и сега. Има конкретни правни норми – защите срещу шарлатанството в медицината. Сега се казва неконвенционални методи, уредени са, но защита няма.

Съдебната практика е развита. 40 – те е закрыта от ВАС частна болница с експертиза.

В света:

Исторически аспект –в Римското право получава широко развитие, уреден е статутът на лекаря, отн лекар – пациент, статутът на зародиша.

Характеризира се с различна насоченост в защитата на субектите. В Стария Рим се отдава предпочитание защитата правата на пациентите - благородници. При смърт на пациент в резултат лекарска грешка лекарят заема местото на роб, ако пациентът е бил роб. Атина – законодателството минава в защита на лекаря - освободен от военн повинност, при случай на задържане и мярка за неотклонение - парична гаранция, с мотива, че неговите познания са нужни на обществото.

Разлика с други учения и дисциплини

Медицинската етика и деонтология - в медицинските факултети. Разлика и прилика. При професионалната етика и деонтология - наука за професионалния дълг, изучаваните норми са свързани с морала, етиката и не са правни.

Формират само вътрешното убеждение и мотивация на адресатите.

Правните норми- по силата на своята задължителност под страх от съдържавна принуда. Етичните норми се пре,връщат в правни, ако законодателят ги регламентира.

Биоетиката- с по - широк обхват, касае не само отношуненията лекар – пациен, но обхваща генно инженерство, опити върху животни, влияние на околната среда върху човешкото здраве.

Развитие по света в момента – учебна дисциплина, задължителна по цял свят.

Правен режим на лечебните заведения

Уреден е в Закона за лечебните заведения. Сички лечебни заведения са с търговско – провен статут. Те са ЮЛ – търговски дружества и кооперации или ФЛ – еднолични търговци или упражняват свободна професия по смисъла на чл.

1 ал 1 ТЗ. Макар за са търговци по смисъла на ТЗ, те имат специален предмет на дейност, който включва само извършването на медицинска дейност и търговски сделки единствено за нуждите на пациентите – снабдяване с храна, с лекарства. Първото условие при създаване на лечебно заведение е то да бъде вписано в Търговския регистър като търговец. Законът за лечебните заведения въвежда административно – правен режим за тяхното създаване, който е два вида – регистрационен и разрешителен. На регистрационен режим подлагат по – елементарните форми на организация на лечебните заведения – извънболнични. Регистрацията се извършва от директора на РЦЗ. На него подлежат болничните заведения и други видове, които имат по – усложнена форма като диализни центрове, диспансер. Разрешението се издава от министъра. Съществува и трети режим – акредитационен. Всяко лечебно заведение, с изключение на индивидуалните и груповите амболатории подлежат на процедура на оценка на качеството. След като получи акредитация и оценка лачабното заведение получава правото да се финансира от Здравната каса и други възможности, които са екстри към лечебната дейност.

1 – Заведения за извънболнична и двоболнична помощ

2 – Заведения за болнична помощ

3- Смесен вид

1 – амболатория за индивидуална практика

- за групова практика

- медико – стоматологичен център

- диагностично – консултативен център – ДКЦ

- лаборатории

2 – болница за активно лечение

- за долекуване

- за рехабилитация

- за долекуване и рехабилитация

3 – хопсис

- дом за медико – социални грижи

- диспансер

- диализен център

- тъканни банки

- трансфузионна хематология

- център за спешна мед. помощ

Особености:

Амболатория – за индивидуална практика, собственикът е ФЛ, лекар или стоматолог. Разделят се на 2 вида - за обща медицина – джи пи

за специална медицина – по специалност – кардиолог, психиатър

Еднолични търговци – ЕТ, упражняващи своб професия.

Амболатория за групова практика – обща медицина – джи пи

специализирана групова практика. Търговско – правният статут е различен – ЮЛ, тъй като се създава от 2 или повече лица лекари или стоматолози.

Медицински център – винаги е ЮЛ – търгов друж, кооперация, собствениците не е нужно да имат медицинско образование, но трябва в него да работят поне трима лекари с 3 различни специалности:

1 – медико – стоматологич

2- медицински

3 – стоматологичен

ДКЦ – най – сложен – ТД, ЮЛ, Няма значение соб да има медицинско образование или не, но тр да има на трудов договор поне 10 лекари с 10 разл специалности, тр да има на разположение - може и вътрешни структури, може и на основа сключен договор с други институции – апаратура за образна диагностика – скенер, рентген, лабораторна диагностика.

Лаборатории - 3 вида

1 – медико – диагностична – биологични и клинични изследвания

2 – зъботехнична – изработване на помощни средства

3 – ортопедична – изработ на помощни ортопедич средства

Също е ТД

Всички заведения за болнична помощ сада ТД

Болница за активно лечение – 2 вида

1 – многопрофилна – МБАЛ – минимум 4 отделения в 4 разл специалност

2 – еднопрофилна – специализирана

Законът въвежда специална управленска структура, съответстваща на ТД.

Управител или изпълнит. директор – да са лекари – икономисти със следдипломна квалификация Здравен мениджмънт или Икономика на здравеопазването и да имат трудов стаж

Болница за долекуване – същото важи, но лицата пациенти се изпидват от първия вид и се изпращат във втория за продълж на лечението в по – лека фаза.

Болница за рехабилитация – същото важи. Изв се рехабилитационна дейност, физиотерапия.

Хосписи – лечебно завед за лица с хронични инвалидизиращи заболявания и медико – социални проблеми. Ръководител може да е лице с всеки вид медицинско образование. Може да е мид сестра, фармацевт.ЮЛ и няма значение в чия собственост

Дом за медикосоциални грижи – пац са с хронични заболявания и медико – социални проблеми, всеки с мед образование може да ръководи. ТД, но когато пациенти са деца – може само ДС – държ соб.

Диспансер – издирване на болни лица, лечение при 4 типа заболявания – онкологично– ракови, кожно – венерически, белодробни, психиатрични. ТД, само психиатр диспансер със стационар е ДС.

Център за спешна помощ и за кръвопреливане са ДС.

Всички останали са ТД.

Законът за лечебните заведения съдържа глава 13 – режим на приватизац на държ и общински заведения. Година по късно е отменен и такава глава сега изобщо няма и изобщо няма уредба за приватизация.

Фармацевтично законодателство - търговия на едро, внос, износ, производство, разрешение за употреба на лекарствени средства. Правен режим на аптеки и дрогерии- създаване, действие, закриване.

Закон за лекарствените продукти илекарскинте вещества – понятие за лекарствен